

Szomatoform zavarok a gyermekpszichiátria ellátásban

Páli Eszter

Egyesített Egészségügyi Intézmények Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Szakrendelés és Gondozó

A test, a lélek valamint a környezet bonyolult interaktív egymásra hatásának folyamatában zajlik a gyermek fejlődése, rizikó- és kockázati tényezőket kialakítva, együttesen formálva az adaptív, vagy maladaptív fejlődési utakat, azaz az egészséges vagy patológiás pszichés állapotokat. A fejlődési pszichopatológia integratív megközelítése figyelembe veszi mindezeket a tényezőket, és segít eligazodni a gyermekpszichiáter számára a diagnosztikus és terápiás munkában.

A „pszichoszomatikus” betegségfogalom nagy utat járt be az elmúlt évszázadban a „klasszikus” kategóriáktól a korszerű megközelítésig, mely a betegség bio-pszicho-szociális kontextusai közötti interaktív kapcsolatot hangsúlyozza. Eszerint minden betegséget pszichoszomatikus természetűnek tekinthetünk, a betegségek egy kontinuum mentén helyezkednek el, ahol a kialakító és módosító hatások, illetve a megjelenő tünetek test/lelki jellegének aránya az, ami különböző.

Ennek a kontinuumnak az egyik sarkán helyezkednek el a testi tünetekben megnyilvánuló, de organikus okokkal nem magyarázható, döntően pszicho-szociális tényezők által meghatározott, így a mentális zavarokhoz tartozó szomatoform zavarok. Előadásomban kitérek ezek gyermekkori jellegzetességeire, főbb etiológiai tényezőire, megjelenési formáira és kezelési szempontjaira.

A gyermekkori szomatoform zavarok felismeréséhez és kezeléséhez multidiszciplináris megközelítés szükséges. Nagy szerepet játszhat ebben a liaison gyermekpszichiátria, ahol a konzultációk során lehetőség van a gyermek betegségének testi/lelki faktorainak és ezek kölcsönhatásainak feltárására.

Előadásom második felében egy általános gyermekgyógyászati osztályon folytatott liaison gyermekpszichiátriai tevékenység tapasztalatait osztom meg a hallgatósággal. Az adatok elemzése során hangsúlyozom a konzultációs munka jelentőségét az organikusan tisztázatlan tünetekkel orvoshoz forduló gyermekeknél a gyermekpszichiátriai zavarok felismerésében és az adekvát kezelésbe irányításban.